

DE INZET VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER

De Regionale Kenniswerkplaats Jeugd IJsselland heeft een onderzoek uitgevoerd voor de gemeente Kampen. Er is onderzocht hoe een pedagogisch medewerker op Prisma - een school voor gespecialiseerd primair onderwijs in Kampen - kan bijdragen aan de uitdagingen die bij het normale leven passen van de leerlingen. Tien professionals binnen Prisma zijn geïnterviewd.

Vraagstelling

Hoe beweegt de pedagogisch medewerker binnen de school en hoe draagt dit bij aan de driehoek leerlingen, ouders en school?

Situatie vóór de komst van de pedagogisch medewerker

Meer problematiek, weinig tijd

- Meer problemen in de gezinnen, dat werkt ook door op school;
- Wegens tijdgebrek onvoldoende aandacht voor kind en ouders;
- Problemen in samenwerking tussen ouders en leerkrachten.

"Want dan rijden we naar huis en dan zit je in de auto en denk je, oh wat jammer, ik heb haar zo weinig gesproken of zo weinig gezien."

"En je schrikt ook wel een beetje soms van bepaalde thuissituaties. Hoe kan dit in deze tijd, soms is dat gewoon wel echt zo, dat je echt wel schrikbarend."

"Soms staan school en de ouders tegenover elkaar, en leggen de ouders de verantwoordelijkheid voor de oplossing bij school neer. Maar thuis gebeurt er ook van alles, wie vangt dit op?"

Ervaringsverhalen

De pedagogisch medewerker heeft acht leerlingen die te maken hadden met uiteenlopende problematiek begeleid. Zoals een leerling met een hechtingsstoornis, die bang was om alleen naar de klas te gaan en moeder los te laten. De pedagogisch medewerker hielp de leerling bij het lopen naar de klas, heeft de leerling thuis bezocht en de ouders begeleid bij het omgaan met de situatie. Deze aanpak bleek succesvol; de leerling durfde weer zelfstandig naar de klas te lopen. Een andere leerling ging met veel weerstand naar school vanwege overplaatsing naar een andere klas. De ouders waren het niet eens met deze keuze en de pedagogisch medewerker heeft bijgedragen in de communicatie hierover. Het is haar gelukt om weer met de ouders op een lijn te komen door de overplaatsing naar een andere klas te motiveren.

Succesfactoren

Vertaalslag

De pedagogisch medewerker maakt de vertaalslag tussen de professionele taal van de leerkracht en de taal die de ouders/verzorgers spreken. Vóór de komst van de pedagogisch medewerker werd daar soms aansluiting gemist.

Pedagogische vaardigheden

Ook zet de pedagogisch medewerker bij gedrag waarvoor extra begeleiding wenselijk is pedagogische vaardigheden in ten behoeve van het welzijn van het kind.

Begeleiding ouders

Verder begeleidt de pedagogisch medewerker de ouders/verzorgers bij het omgaan met ervaren problematiek. Zij gaat regelmatig op huisbezoek om een relatie op te bouwen en thuis zo nodig begeleiding te bieden. Volgens de professionals heeft de inzet van de pedagogisch medewerker bijgedragen aan het hervonden evenwicht.

Verbindende factor

De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke rol als verbindende factor in de driehoek leerlingen, ouders en school. Zij kan op aanvraag van een leerkracht of de Commissie van Begeleiding worden ingezet. Momenteel wordt de pedagogisch medewerker vooral ingezet bij problemen in de driehoek leerlingen, ouders en school.

"Ja, het zit helemaal verweven in haar zijn ja. Dat is niet alleen, dan denk ik, ik denk dat ik dat ze ook zo met haar kinderen en haar kleinkinderen is, dat is geen, zij speelt geen rol"

Aandachtspunten

Onduidelijkheid rollen

De positie van de verschillende rollen van (onder meer) de sociaalmaatschappelijk werker en de pedagogisch medewerker is nog onduidelijk. En ook de scheidslijn tussen de taken van de onderwijsassistent, de leerkracht en de pedagogisch medewerker behoeven nog nadere uitwerking.

Meegaan in visie ouders

Het kan voor de pedagogisch medewerker een valkuil zijn om teveel mee te gaan in de visie van ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerker kan onbedoeld taken op zich nemen die eigenlijk bij de ouders/verzorgers horen.

Tijd

Omdat er nog weinig casuïstiek is, zijn eventuele kritische factoren met betrekking tot de komst van de pedagogisch medewerker op dit moment nog moeilijk te kaderen. Het kost tijd om de pedagogisch medewerker binnen de school meer bekendheid en vertrouwen te geven.

Profiel van een pedagogisch medewerker

- Authentiek
- Oordeelloos
- Kunnen aansluiten bij de taal van de gesprekspartner
- Empathisch vermogen
- Kunnen meebewegen met de driehoek leerlingen, ouders en school

"Niet ernstige wrijving, maar een beetje wrijving is ook niet erg hoor, maar wel een beetje van voor wie praat jij nu?"

Conclusie

De inzet van de pedagogisch medewerker heeft bijgedragen aan de verbinding tussen ouders, leerling en school. Zo heeft de pedagogisch medewerker problemen binnen de samenwerkingsrelatie opgelost door ouders te begeleiden en de vertaalslag te maken tussen school en thuis. De rol van de pedagogisch medewerker heeft nog verder uitwerking en afbakening.

Aanbevelingen

Het is raadzaam om de verschillende taken en rollen binnen de school helder te beschrijven.

Ook de vraag wat de pedagogisch medewerker bijdraagt aan normaliseren is een discussiepunt. Het is denkbaar dat de pedagogisch medewerker in haar preventieve rol voorkómt dat situaties escaleren en dat er een beroep op Jeudgzorg wordt gedaan. Nader onderzoek naar de rol van de pedagogisch medewerker is gewenst.

Een ander punt is de orthopedagogische vaardigheid van de leerkracht, die bij complexer gedrag van een leerling ondersteuning nodig heeft. Kleinere klassen zijn gewenst, zodat de leerkracht ook een relatie met de ouders van de leerlingen kan opbouwen.